

Głosy Czytelników

Na Marginesie Artykułu p.t. "Mistrzowie Bujnej Wyobraźni"

Od p. Romualda Bilek, 1236 N. Mautene Ct., otrzymaliśmy w dniu 10-go października list treści następującej:
Przewielebny Księżu Redaktorze!

Dnia 4-go października br., wysłałem do redakcji "Dziennika Związkowego" załączony artykuł, z prośbą o ogłoszenie go w jednym z najbliższych numerów.

Ponieważ do dnia dzisiejszego "Dziennik Związkowy" artykułu mojego nie ogłosił — uprzejmie proszę Przewielebnego Księdza Redaktora o łaskawe umieszczenie go na łamach "Dziennika Chicagoskiego."

Uważam, że sprawa tak ważna i zasadnicza nie powinna pozostać bez omówienia.

Z góry serdecznie dziękując Księdzu Redaktorowi za przychylne ustosunkowanie się do mojej prośby i przesyłam wyrazy głębokiego szacunku i poważania.

Romuald Bilek.

Czynimy zadość prośbie p. Bilka i udzielamy mu gościny na naszych łamach. (Red.)

W "Dzienniku Związkowym" z dnia 26 sierpnia br. ukazał się artykuł pt.: "Mistrzowie bujnej wyobraźni". Autor artykułu zachwyca się książką niemieckiego uczonego dr. Waltera Recke i zaleca ją jako podręcznik do nauczania współczesnej historii Polski dla "nowych polskich pokoleń."

Wprawdzie redakcja "Dziennika Związkowego" w dniu 31 sierpnia br., ogłosiła "przeproszenie" i stwierdziła, że artykuł ten "nie jest wyrazem opinii ani zasad Redakcji Pism ZNP, ani też urzędników Związku Narodowego Polskiego", nie mniej jednak to nie przeszkadza, by sprawę tę trochę omówić, tym bardziej, że autor ów nadal zachwyca się dziełem dr. Recke i pisze znowu w "Dzienniku Związkowym" z dnia 3 października br. co następuje:

"Druga — to literatura poważna, bardzo sumienna, która jak najdokładniej ważyła i oceniła wszelkie fakty o Polsce (podkreślenia moje). Do takich prac należała książka dr. Waltera Recke — "Sprawa polska jako problem polityki europejskiej", która otrzymała w 1927 r. najwyższą nagrodę naukową niemiecką. Książka ta daje naprawdę sumiennie wierny obraz polskiej polityki okresu pierwszej wojny" (podkreślenia moje).

Ucichło

Sprawa artykułu pt. "Mistrzowie bujnej wyobraźni" była poruszona publicznie tylko (o ile mnie wiadomo) na zjeździe Okręgu I-go Stowarzyszenia Weteranów Armii

Niestety, sprawa ta jakoś uchłża, a nazwisko owego doradcy-redaktora do dnia dzisiejszego na łamach "Dziennika" nie zostało ujawnione. A szkoda. Dowiedzielibyśmy się, który to z redaktorów tak "dobrze" radzi tut. Polonii uczyć dzieci swoje na dziele historyka niemieckiego.

Brak silniejszej reakcji ze strony tut. Polonii na artykuł "Mistrzowie bujnej wyobraźni" należy przede wszystkim tłumaczyć brakiem czasu i trudnościami otrzymania pewnych książek. Wiem o tym dobrze, bo sam zająłem się tą sprawą i postanowiłem dokładnie ją zbadać.

Dzisiaj pragnę zapoznać tut. Polonię tylko z niektórymi zdaniem z dzieła tego "sumiennego" (zdaniem redaktora Dz. Zw.) historyka i zapytać publicznie, czy książka ta naprawdę jest odpowiednia dla "nowych polskich pokoleń."

Ataki Niemca

Dr. Walter Recke w książce "Die polnische Frage als Problem der europäischen Politik" (Berlin, Verlag V. G. Stilke, 1927) atakuje profesorów Bujaka, Burka, Konopczyńskiego, Romera i Nitscha za memoriał opracowany przez nich jako rzeczoznawców polskich na Kongresie Pokojowym w 1919 r. (str. 326-7); atakuje również prof. Lorda (Amerykanin), za to, że oddział na zmianę stanowiska prezydenta Wilsona w sprawie "Korytarza Wisły" (str. 330).

Dr. Recke pisze między innymi:

"W każdym razie należy za-

dnich (deutsche Ostmark), co do losów obszarów zamieszkałych przez kilka milionów Niemców, obszarów, których cała kultura materialna i duchowa jest pochodzenia niemieckiego, rozstrzygając o życiu, pokoju i przyszłości Niemiec; decyzja ta powzięta została na podstawie opinii rzeczoznawców, opinii, która była albo tendencyjnie wypaczona, albo też, jak w sprawie Śląska, fałszywa we wszystkich elementach.

Z głębokim żalem musimy dziś stwierdzić, jak lekkomyślnie i wprost złośliwie, pod przykrywką naukowego obiektywizmu przesadzono w Paryżu losy wschodnich granic Niemiec" (str. 342).

"Trudno zrozumieć"...

Nie można się dziwić, że Niemcy obdarzyli najwyższą naukową nagrodą książkę dr. Recke, który pisząc o "odbudowaniu Polski w Wersalu" atakuje decyzję przyznającą Polsce Pomorze, Poznańskie i Śląsk. Trudno natomiast zrozumieć nieznanego autora artykułu zatytułowanego "Mistrzowie bujnej wyobraźni", który zwalczając "legendy" o Piłsudskim, zaleca książkę dra Recke, jako podręcznika do nauczania współczesnej historii Polski dla "nowych polskich pokoleń".

Byłoby interesujące wiedzieć czy "nieznany" autor zaleca zwrócenie szczególnej uwagi "nowych polskich pokoleń" na następujące sformułowanie dr. Recke:

"Pod kierownictwem polityka Romana Dmowskiego na rozkaz frakcji polska Narodowa Demokracja, a więc największa, miarodajna pod względem gospodarczym i społecznym część narodu polskiego, opowiedziała się od 1907 roku bez zastrzeżeń za przyłączeniem się do Rosji.

Gdyby wypadki wojenne nie przyszyły Polsce z pomocą, ta polityka Dmowskiego i jego popleczników doprowadziłaby w czasie wojny światowej niemal do całkowitego bankructwa.

Gdyby zwyciężyła Rosja, sprawa polska pozostałaby wewnętrznym zagadnieniem Rosji, i ani Francja, ani Anglia nie ośmieliłaby się mieszać się w tę sprawę". (str. 4 dr. Recke: Die Wiederaufrichtung Polens in Versailles).

Na stronie zaś 203 zaleconej książki dr. Recke pisze:

"W niedawno wydanej książce (Dmowski) wypowiada się w sposób zgola zdumiewający o stanowisku Polski wobec Rosji".

Tu cytuję wyjątki z książki

Tito Ostrzega Zachód

Marszałek jugosłowiański Tito Amerykę przed wykonaniem decyzji włoskiej. Tito apelował o konf. gdy Tito przemawiał, padał ul.

LINES BY SOGLOW

You can't make a cake without sugar . . . you can't drive a car without gas! Neither can you make your future dreams come true without savings to back them up! Today is a good day to start saving for those dreams of yours! Today is a good day to join the Payroll Savings Plan where saving is automatic, systematic! Every payday, a certain amount of your wages . . . the amount you decide on . . . will be invested in United States Savings Bonds! These Bonds will grow and grow . . . your security grows! Invest in United States Savings Bonds . . . for your future, for your country's future!

oburzać się jedynie na krzywdy, protestować przeciw nim i albo czekać na zmianę postępowania Rosji, albo też ślepo dążyć do jej zguby, chociażbyśmy sami mieli razem z nią zginąć" i dalej:

"Obowiązkiem naszym było mieć swoją względem Rosji politykę, politykę rozsądną, zwalczającą z niej to, co dla nas było szkodliwe, ale umiającej szczerze i uczciwie poprzeć to, co było z korzyścią dla naszej sprawy" (str. 164).

Cytat dr. Recke i cytaty powyżej przytoczony dają dwa różne obrazy.

Polskiej w Ameryce. Uchwalona została tam jednogłośnie rezolucja, potępiająca stanowisko owego redaktora i domagająca się ujawnienia jego nazwiska.

znaczyć z naciskiem, że na tym doniosłym (verhaengnisvolle) posiedzeniu amerykańskiej komisji pokojowej powzięto decyzję co do przyszłości niemieckich granic wscho-

Dmowskiego "Polityka Polska i odbudowa państwa" str. 164: "Zdaniem moim było rzeczą niegodną naszego narodu oburzać się na krzywdy, powstawać przeciw nim i albo czekać na zmianę postępowania Rosji, albo też ślepo dążyć do jej zguby, chociażbyśmy sami mieli razem z nią zginąć".

"Ten, kto czyta te słowa — pisze dalej dr. Recke — a potem uprzytomni sobie historię Polaków pod panowaniem rosyjskim od czasu ostatniego rozbioru, historię, która mimo kilku ciemnych miejsc wykazuje ich miłość ojczyzny i całkowitą ofiarność na rzecz tego najwyższego ideału, ten musi przyznać słusność temu pisarzowi polskiemu, który o polityce narodowo-demokratycznej kierowanej przez Dmowskiego mówi jak o "narodowej demoralizacji".

Nie sądzę, aby zarówno te jak i inne tezy niemieckiego laureata stanowiły najwłaściwszy materiał dla nauczania naszych nowych pokoleń współczesnej historii Polski.

Brak obiektywizmu

Oto jeszcze jeden szczegół charakteryzujący, ostrożnie mówiąc, brak obiektywizmu dr. Recke. Cytując wyjątek z książki Dmowskiego, dr. Recke pominął jedno słowo: "jedynie". Ponadto uciął cytat Dmowskiego w miejscu, w którym myśl Dmowskiego nie była jeszcze w pełni wypowiedziana. Całość bowiem brzmi następująco:

"Zdaniem moim, było rzeczą niegodną naszego narodu

uczy i ten przykład, że dla obrony interesów narodowych słusniejsze jest szukanie sprzymierzeńców wśród własnych rodaków, choćby z odmiennego obozu przeciw jednemu z naszych wielkich sąsiadów — niż odwrotnie.

A jeżeli dla uczenia Polaków ich własnej niedawnej historii trzeba już koniecznie opierać się na obcych książkach, jak to zaleca "nieznany" autor, byłoby na pewno dużo słuszniej i pożyteczniej dla dobra ogólnego dać młodzieży "The Cambridge History of Poland". W dziele tym "legendę" o Piłsudskim napisał Lord Kennet. Angielski autor kończy ostatni rozdział tego dzieła następującymi słowami:

"Piłsudski odniósł zwycięstwo nad obcymi ciemniedzami i stał się bożyszczem narodu. Nie ulega wątpliwości, że zniechęcili go rywale pozbawieni sukcesów; ale niewielka tylko była ilość rodaków, którzy żywili dla niego coś innego niż uwielbienie".

"Jakikolwiek będzie sąd historii, duch narodu polskiego będzie zawsze czerpał inspirację z pamięci o Nim."

Na zakończenie jedna uwaga:

Zdaje mi się, że autor artykułu "Mistrzowie bujnej wyobraźni" zapomniał że jest redaktorem "Dziennika Związku Narodowego Polskiego i że mieszka w Chicago wśród patriotycznej Polonii, a nie gdzieś na terenie Niemiec, np. w Bonn, wśród społeczeństwa niemieckiego. Tam na pewno jego artykuł byłby życzliwiej przyjęty. Romuald Bilek

Czytajcie Dziennik Chicagoski

BANKE'S COFFEE STORES

KAWA

Najlepsza, jaką możecie dostać za Wasze pieniądze. Z jednego funta otrzymacie do 25 filiżanek więcej niż z funta zwykłej kawy.

funt **88c**

MORELE

doskonale

funt **59c**

CZARNY PIEPRZ

funt **\$2⁵⁰**

do wysyłki do Polski

MAK

importowany z Holandji

funt **49c**

CYKORIA

w europejskim gatunku

paczka **15c**

KLUSKI (NOODLES)

paczka **24c**

zrobione na prawdziwych jajach

Polecamy Naszego Wyrobu **SŁODKIE MASŁO**.
Najdelikatniejszego Smaku Jaki Można Dostać
i **ZAWSZE ŚWIEŻE**

1882-BANKE'S-1953 COFFEE STORES

1644 W. CHICAGO AVE.
4958 S. ASHLAND AVE.
1620 N. PULASKI RD.
3102 W. CERMAK RD.

1376 MILWAUKEE AVE.
3333 S. HALSTED UL.
4012 W. 26-ta UL.
6143 W. CERMAK RD.

**KUPIMY OD WAS WASZE STARE MEBLE, DYWANY,
"APPLIANCES" BEZ WZGLĘDU NA ICH STAN
ZOBACZCIE ILE MOŻECIE ZA NIE DOSTAĆ U MOZINSKIEGO W WYMIANIE NA NOWE**

ŁÓŻKA, SPRĘŻYNY I MATERACE	\$ 10
Placimy do	
MASZYNY DO PRANIA	\$ 50
do	
KOMPLETY DO PARLORU	\$150
z dwóch sztuk	do
FOTELE (studio Coaches)	\$ 25
do spania	do
ŁODOWKI	\$150
do	
Komplety MEBLI KUCHENNYCH	\$ 25
do	
Aparaty TELEWIZYJNE	\$100
do	
Komplety MEBLI DO JADALNI	\$150
do	

**W
Y
M
I
A
N
A**

PIECE olejowe, węglowe i gazowe	\$ 10
Placimy do	
Komplety MEBLI DO SYPIALNI	\$100
do	
KOMODY	\$ 25
do	
FOTELE NA BIEGUNACH	\$ 10
(Rockers)	do
DYWANY do parloru	\$ 50
do	
Aparaty RADIOWE	\$ 10
do	
LAMPY	\$ 10
do	
KANAPY—ŁÓŻKA (Hide-a-beds)	\$100
do	

Wymiana może być przeprowadzona przy każdym zakupie.

BEZ WPLATY Z GÓRY — 24 MIESIĄCE NISKICH SPŁAT NA RATY

1463

**M. MOZINSKI'S
GOOD FURNITURE CO.
W. CHICAGO AVENUE**

4 PIĘTRA DOBRZYCH MEBLI

1463

SŁABY WZROK

**Może Być Naprawiony
Przez Dobrze Dopasowane**

OKULARY

Każdy, kto ma źle dopasowane okulary, a ma kłopot z dopasowaniem dobrych okularów do swojego wzroku, może pozbyć się kłopotu natychmiast, przez dopasowanie okularów u Dra **EDMUNDA CHMIELINSKIEGO, OPTOMETRYSTY, 1200 N Ashland Ave., róg Division ulicy w Budynku Bankowym, 3cie piętro pokój 306. Tel. BRUNSWICK 8-4811.**

Godziny biura: — Poniedziałek i Czwartek od 10 rano do 9 wieczorem. We Wtorek, Piątek i Sobotę, od 10 rano do 5 po południu. W Poniedziałek, tylko, możecie zezgaminować swoje oczy, bez żadnego zobowiązania.